

הפיקוח על הבנקים

אגף מדיניות והסדרה

ירושלים, ד' בתמוז תשפ"א

14 ביוני 2021

הס-481

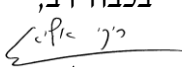
לכבוד

התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי – לידי המנהל הכללי

א.ג.נ.

הנדון: עדכון לקובץ שאלות ותשובות ליישום צו איסור הלבנת הון והוראת ניהול בנקאי תקין 411

1. ביום 6.3.2017 פרסמה המפקחת על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411 – "ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור" (להלן: "ההוראה"), שנכנסה לתוקף ביום 1.1.2018. במסמך זה מפורסמות ההבהרות שניתנו במענה לשאלות שהתקבלו מהתאגידים הבנקאיים בהתייחס ליישום ההוראה.
2. מסמך זה כולל גם תשובות לסוגיות חדשות שנוספו לאורך הזמן; בצמוד לכל תשובה מופיע תאריך מסירתה (או עדכונה האחרון).
3. משמעות המונחים בקובץ זה זהה להגדרתם בהוראה.
4. להבהרות נוספות יש לפנות למר עדו יד שלום, מנהל יחידת ההסדרה.

בכבוד רב,

ריקי אליאס

סגנית המפקח על הבנקים

העתקים:

המפקח על הבנקים
המחלקה המשפטית, בנק ישראל

תאריך עדכון		
	א. חובות זיהוי, אימות וזיהוי פנים-אל-פנים	
	אילו פרטים כולל תיעוד של בדיקה שבוצעה בהתאם לאמור בסעיף 3(א)(1) לצו?	שאלה א1:
17.2.13	תיעוד של בדיקת אימות יכלול לפחות את תאריך ביצוע הבדיקה ואת שם מבצע הבדיקה.	תשובה:
	האם ניתן לפתוח חשבון או לבצע פעולה החייבת באימות פרטי הזיהוי של הלקוח אם אין התאמה מלאה בין הפרטים המופיעים במסמך הזיהוי הנדרש בסעיף 3(א)(1) לצו לבין הפרטים המופיעים במרשם האוכלוסין?	שאלה א2:
17.2.13	הכלל הוא, שאין לפתוח חשבון או לבצע פעולה החייבת באימות פרטי הזיהוי אם אין התאמה מלאה. עם זאת קיימים מקרים בהם קיים הסבר סביר לאי ההתאמה בפרטים. תאגיד בנקאי יהיה רשאי לקבוע, כי במקרה כאמור ניתן לפתוח חשבון, ובלבד שנתקיימו <u>כל</u> התנאים הבאים: 1. קיימת סיבה הגיונית לאי ההתאמה בפרטים, למשל: ביחס לאי התאמה בתאריכי הנפקה כאשר לקוח החליף הספח הנלווה לתעודת הזהות, והתאריך המופיע במרשם מתאים לתאריך המופיע בספח או ביחס לאי התאמה בשם הנובע מרישום השם פעם בכתוב מלא ופעם בכתוב חסר; הלקוח זוהה על-פי מסמך נוסף הנושא לפחות את שם הלקוח, תמונתו ומספר זהותו שהונפק על-ידי מדינת ישראל, <u>בדוגמת</u> רישיון נהיגה; 2. ניתן אישור על-ידי רמה ממונה מעל רמת הפקיד פותח החשבון בתאגיד הבנקאי; 3. שם הלקוח מועבר לידיעת האחראי למילוי החובות לפי חוק איסור הלבנת הון לשם מעקב אחר היקף הבעיה ואחר יישום ההוראות; 4. שמירת תיעוד של התהליך; 5. הלקוח יופנה למשרד הפנים על מנת להסדיר את הליקוי, וההפניה תתועד. תאגיד בנקאי המבקש לפעול בדרך זו <u>חייב</u> לעגן הוראות בעניין זה בנהליו.	תשובה:
	האם טופס מעבר גבולות הממולא על-ידי לקוח תושב חוץ יכול לשמש כמסמך נוסף לזיהוי לצורך סעיף 3(א)(2) לצו?	שאלה א3:
17.2.13	לא, טופס כזה אינו מהווה מסמך נוסף.	תשובה:

תאריך עדכון		
	האם ניתן לזהות תושב ארעי באמצעות דרכון חוץ?	שאלה א4:
4.9.18	לא, תושב ארעי וכן תושב קבע הם "תושב" כהגדרתו בסעיף 1 לצו. לפיכך, חובה לזהות ולאמת זהותם כאמור בסעיף 3(א)(1) לצו, היינו יש לזהות אותם על-פי תעודת זהות, לרבות תעודת זהות לתושב ארעי, ולאמת זהותם מול מרשם האוכלוסין. לעניין זה "תושב ארעי" מי ששוהה בישראל מכוח אשרה א/1 או מכוח אשרה א/5.	תשובה:
	הדרכון והמסמך הנוסף חייבים להיות בתוקף בעת פתיחת החשבון, כמו כל מסמך זיהוי בעל תאריך פקיעה. האם התאגיד הבנקאי נדרש לקבל מסמך זיהוי מעודכן, עת פג תוקפו של מסמך הזיהוי שהוצג בפתיחת החשבון?	שאלה א5:
4.9.18	על-פי סעיף 36 להוראה התאגיד הבנקאי נדרש לבצע סקירות על מנת להבטיח קיומו של מידע מתאים ומעודכן, אשר הינו הכרחי לאימות זהותו של לקוח וסוג עסקיו, באופן שוטף ובעת ביצוע עסקות משמעותיות. אם במהלך אותן סקירות גילה התאגיד הבנקאי כי פג תוקפו של מסמך הזיהוי, אזי הוא נדרש לנקוט באמצעים סבירים, לרבות ניצול ממשקים מול הלקוח, לקבלת מסמך זיהוי בתוקף מהלקוח. התאגיד הבנקאי ישווה את פרטי הזיהוי עם מסמך נוסף, כאמור בסעיף 3(א)(2) לצו; לצורך כך יהיה רשאי לעשות שימוש במסמך הנוסף שכבר ברשותו, ובלבד שמסמך זה עדיין רלוונטי להשוואה מול מסמך הזיהוי המעודכן.	תשובה:
	האם יש לתעד ביצוע זיהוי פנים-אל-פנים?	שאלה א6:
17.2.13	הפיקוח על הבנקים מצפה כי התאגיד הבנקאי יתעד ביצוע זיהוי כזה, שיכלול את תאריך הביצוע ואת פרטי הגורם המזהה על מנת לאפשר ביצוע בקרות, זאת על אף שאין כיום דרישה מפורשת בצו לתיעוד ביצוע זיהוי פנים-אל-פנים.	תשובה:
	בפתיחת חשבון למי שטוען כי הוא מבקש מקלט בישראל או נהנה מהגנה זמנית, המציג אשרת עבודה ב/1, האם ניתן לאור האמור בהסדר המיוחד בנספח ב'1 להוראה להסתפק באשרה זו חלף אשרת שהייה זמנית מכוח סעיף 2(א)(5) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, הנדרשת בסעיף 3(א) להסדר?	שאלה א7:
14.6.21	על מנת שניתן יהיה להסתפק באשרת ב/1 חלף אשרת שהייה זמנית מכוח סעיף 2(א)(5) לחוק הכניסה לישראל יש לוודא את האמור להלן:	תשובה:

תאריך עדכון		
	1. תחום העיסוק המופיע באשרת ב/1 הוא "כללי"; 2. המבקש לפתוח חשבון הוא נתין אריתריאה, קונגו או סודן; אם אחד התנאים לא מתקיים יש לבצע בדיקה פרטנית מול רשות האוכלוסין האם אכן מדובר במבקש מקלט או בנהנה מהגנה זמנית שלא מחזיק אשרה מכוח סעיף 2(א)(5) לחוק הכניסה לישראל.	
	מהו מרשם מתאים לצורך אימות פרטי תאגיד הנדרש בסעיף 3(א)(3)(ג) לצו?	שאלה א8:
17.2.13	מרשם המנוהל על-ידי הרשם המתאים או לחילופין מאגר מידע המקיים את <u>כל</u> התנאים הבאים: 1. מפעיל מאגר המידע הוא זכין מורשה של משרד המשפטים לעניין קבלת נתונים מן המרשם; 2. ניתן אישור האחראי לאיסור הלבנת הון לשימוש במאגר מידע זה, לאחר שווידא את מהימנות ומידת תדירות עדכון הנתונים מן המרשם הרשמי; 3. אישור האחראי ינומק ויתועד.	תשובה:
	כיצד ניתן לבצע זיהוי פנים-אל-פנים בעת פתיחת חשבון למבקש לפתוח חשבון, אשר לא הוצמדה תמונה לתעודת הזהות שלו לפי הסיפא של סעיף 25 לחוק מרשם אוכלוסין, התשכ"ה-1965, קרי תעודת זהות שנופקה לאישה שהצהירה כי אינה מצטלמת מטעמי דת?	שאלה א9:
4.9.18	יראו את התאגיד הבנקאי כמי שזיהה פנים אל פנים עפ"י מסמך זיהוי, כאמור בסעיף 6 לצו, בהתקיים <u>כל</u> התנאים הבאים: 1. בתעודת הזהות המוצגת, מצוין במפורש כי מדובר בתעודת זהות ללא תמונה; 2. המבקשת לפתוח חשבון עם תעודה ללא תמונה מצהירה כי אין ברשותה שום מסמך רשמי שהנפיקה מדינת ישראל הנושא תמונה; 3. הצהרה על-ידי קרוב/ת משפחה, שניתן לבצע לגביו/ה זיהוי פנים-אל-פנים, המופיע בספח תעודת זהות (לחלופין גם קרוב/ה משפחה ששמו של המבקש לפתוח חשבון מופיע בתעודת הזהות של קרוב המשפחה) כי המבקשת לפתוח חשבון היא אכן אותו אדם; 4. הבנק יעגן בנהליו פתיחת חשבונות ללקוחות אלו שיתייחסו בין היתר לאופן פתיחת וניהול החשבון וכן הבקרות שיחולו עליו.	תשובה:

תאריך עדכון		
	האם אימות מול מרשם הוא חלק מהאמצעים הסבירים שעל התאגיד הבנקאי לנקוט לאימות זהותם של יוצר נאמנות ומגן נאמנות, כנדרש בסעיף 54 להוראה?	שאלה א10 :
4.9.18	כן, בפתיחת חשבון נאמנות, רשאי התאגיד הבנקאי לאמת את פרטי הזיהוי של יוצר הנאמנות ומגן הנאמנות (protector), אם קיים, עם מרשם האוכלוסין. זאת בדומה לקבוע בסעיף 4(ה) לצו ולאור האמור בסעיף 2א(ב) לצו.	תשובה :
	בסעיף 46 נקבע כי תאגיד בנקאי ינקוט אמצעים סבירים לאיתור העברות אלקטרוניות שמקורן מחוץ לישראל ויעדן ישראל, אשר חסר בהן מידע על הצדדים לפעולה הנדרש בסעיף 2(יא) לצו. האם ניתן להסתפק בפרטים מזהים אחרים כחלופה למען?	שאלה א11 :
4.9.18	על אף המידע הנדרש בסעיף 2(יא) לצו לעניין יישום סעיף 46 להוראה, ניתן להסתפק במקום במען המעביר, באחת החלופות הבאות: מספר זהות של המעביר, מס' מזהה פנימי של המעביר בתאגיד הבנקאי המעביר או תאריך לידה של המעביר.	תשובה :
	בסעיף 48(א) להוראה נקבע כי העברות אלקטרוניות בתוך ישראל חייבות לכלול את פרטי המעביר והנעבר הקבועים בסעיף 2(יא) לצו. האם ניתן לאור האמור להסתפק בפרט זיהוי אחר כחלופה למען?	שאלה א12 :
4.9.18	כן, במקרים בהם לא ניתן להעביר במסלקה את המען ניתן להעביר את הפרטים החלופיים כאמור בתשובה א11, למשל בעת העברת ניירות ערך באמצעות מסלקת הבורסה.	תשובה :
	בעת פתיחת חשבון ל"תושב אזור", האם ניתן לבצע זיהוי ואימות, כנדרש בסעיפים 2 ו-3 לצו, על פי תעודת זהות או דרכון של הרש"פ?	שאלה א13 :
05.04.20	לא ניתן לאמת זהות "תושב אזור" על פי תעודת זהות שהנפיקה הרש"פ ולא על פי דרכון שהנפיקה הרש"פ, אלא על פי כרטיס מגנטי שהנפיק המנהל האזרחי כאמור בסעיף 3(א)(2) לצו. עם זאת, מסמכים אלו יכולים לשמש כמסמך נוסף כאמור לעניין תושב חוץ, ככל שמאפשרים השוואת מספר הזהות שבכרטיס המגנטי. יובהר כי אין באמור לעיל כדי לגרוע מהאפשרות לפתוח חשבון, גם לתושב אזור, המציג מסמך זיהוי כאמור בסעיף 3(א)(2) לצו. עוד יובהר, כי אין באמור לעיל כדי לשלול דרכים לאימות זהות של נהנה שהוא תושב האזור בהתאם לסעיף 4(ה) לצו, בו נקבע,	תשובה :

תאריך עדכון		
	בין השאר, כי על התאגיד הבנקאי לנקוט אמצעים סבירים בהתייחס לסיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור לאימות זהותם של נהנים .	
	האם לצורך סעיף 3(א)(3)(א)-(ב) לצו ניתן לקבל את תעודת התאגדות ומסמכי היסוד של התאגיד בקובץ?	שאלה א14 :
14.6.21	כן, החל מיום 1.7.15 שינתה רשות התאגידיים את מבנה והפקת מסמכי התאגדות של תאגידיים כך שמסמכי התאגדות מאושרים כי נחתמו אלקטרונית על ידי רשות התאגידיים	תשובה :
	בסעיף 2א(ב) נקבע כי יש לבצע הליך הכר את הלקוח פעם נוספת בנסיבות מסוימת ; האם כחלק מההליך ניתן לבצע אימות מול מרשם?	שאלה א15 :
4.9.18	כן, כחלק מהכר את הלקוח ניתן לאמת גם מול המרשם.	תשובה :
	עולה חדש מציג תעודת זהות זמנית, האם מדובר בתעודת זהות לצורך זיהוי לפי סעיף 3(א)(1) לצו?	שאלה א16 :
4.9.18	כן, תעודת זהות זמנית (תוקפה 90 יום) המונפקת לעולה חדש היא "תעודת זהות" לעניין זיהוי ואימות על פי סעיף 3(א)(1) לצו, ואף ניתן לאמת אותה מול מרשם האוכלוסין כל עוד היא בתוקף.	תשובה :
	בסעיף 2(יא) לצו נקבע כי בהעברה בנקאית מישראל לחוץ לארץ מחשבון, יש לרשום את שם מבקש השירות וכן את שם יוזם ההעברה ככל שניתן. מיהו "יוזם ההעברה"?	שאלה א17 :
4.9.18	יובהר כי התאגיד הבנקאי חייב לרשום את שם בעל החשבון. הכוונה ב"יוזם ההעברה" היא לגבי מי שביצע את הפעולה בפועל, אך כאמור בסעיף, יש לרשום שם זה – ככל שניתן. כך למשל בעת העברת כספים מחשבון חברה, חובה לרשום את שם החברה, ורק אם קיימת אפשרות יש להוסיף את שם מורשה החתימה שביצע את ההעברה בפועל.	תשובה :
	האם האמור בסעיף 3(ב)(2) לצו לעניין תאגיד שאינו רשום בישראל יחול גם לצורך "העתק מאושר" של מסמכי זיהוי של יחיד המשמש מורשה חתימה בתאגיד זה?	שאלה א18 :
05.04.20	כן. כשם שעורך דין ונוטריון שאינו בעל רישיון לעריכת דין בישראל רשאי לאמת "העתק מאושר" של מסמכי תאגיד שאינו רשום בישראל בפתחת חשבון, הוא יוכל לאמת גם "העתק מאושר" של מסמכי הזיהוי של יחיד שהוא הצפוי לשמש מורשה חתימה בחשבון תאגיד זה.	תשובה :

תאריך עדכון		
	האם לצורך דרישת "העתק מאושר" כאמור בסעיף 3(ב)(2) לצו ניתן לבצע אימות של פרטי הזיהוי של התאגיד, כנדרש בסעיף 3(א)(4) לצו, בעת פתיחת חשבון לתאגיד שאינו רשום בישראל, ולאימות פרטי הזיהוי של יחיד המשמש מורשה חתימה בתאגיד זה, על ידי עורך דין שאינו בעל רישיון לעריכת דין בישראל, גם אם אינו נוטריון?	שאלה א19:
05.04.20	כן. בהתקיים כל התנאים הבאים: 1. התאגיד מפוקח, לעניין איסור הלבנת הון ומימון טרור, על ידי רשות הפועלת באחת מהמדינות הנמנות על ה-OECD; 2. התאגיד לא רשום במדינה המזוהה כמדינה בסיכון גבוה.	תשובה
	האם ניתן להכיר באשרת עבודה המונפקת על ידי מדינת ישראל כמסמך נוסף לאימות וזיהוי של תושב חוץ, כנדרש בסעיף 3(א)(2) לצו, על אף שאינה נושאת תמונה?	שאלה א20:
05.04.20	כן, תאגיד בנקאי רשאי, באישור של האחראי למילוי החובות לפי חוק איסור הלבנת הון, להכיר באשרת עבודה בתוקף המונפקת על ידי מדינת ישראל, והמוטבעת בדרכון, כמסמך נוסף לאימות פרטי זיהוי של תושב חוץ. על התאגיד הבנקאי לעגן את האמור בנהלי הבנק.	תשובה
	אילו מסמכי זיהוי ואימות נדרשים בעת פתיחת חשבון לשגרירות, נציגות ומסדר דתי ("ישות")?	שאלה א21:
05.04.20	בעת פתיחת חשבון לישות, יפעל התאגיד הבנקאי כלהלן: 1. ירשום את השם והמען של הישות על סמך מסמך מהמשרד הממשלתי הרלוונטי, לאחר שהתאגיד הבנקאי נוכח לדעת, על פי המסמך כאמור, שהמבקש לפתוח את החשבון מורשה לפעול בשם הישות; התאגיד הבנקאי ישמור מסמך זה או העתק מצולם שלו; 2. יקבל לידיו מסמך המסביר את אופי הפעילות של אותה הישות; וזאת בהתאם לשיקול הדעת של התאגיד הבנקאי; 3. יקבל לידיו אישור (שיצורף לבקשה) מאת משרד החוץ או משרד הדתות או כל משרד ממשלתי רלוונטי אחר, לפי העניין, על רישום הישות או אישור על קיומה; 4. יקבל לידיו את הפרטים של המורשה לפעול בחשבון מטעם הישות;	תשובה

תאריך עדכון		
	5. התאגיד הבנקאי יקצה מספר מזהה אחיד וחד-חד ערכי לישות, על פי מרשם המנוהל אצל שעי"מ, וככל שאין מספר כאמור, על פי שיקול דעתו. בנוסף לאמור לעיל, בעת פתיחת חשבון לישות כאמור, הישות תהיה פטורה ממילוי הצהרה על נהנה. התאגיד הבנקאי יעגן בנהליו פתיחת חשבונות לישויות אלו, שיתייחסו בין היתר לאופן פתיחת וניהול החשבון וכן הבקורות שיחולו עליו.	
	האם "קונסול כבוד" של מדינה, הוא "בעל תפקיד ציבורי בכיר".	שאלה א22
05.04.20	התשובה תלויה בממצאי בחינה שעל התאגיד הבנקאי לערוך בהתחשב בסיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור. בין השאר נדרש התאגיד הבנקאי לבחון את התפקידים שהוגדרו ל"קונסול כבוד", את היקף אחריותו, את יכולת ההשפעה שלו ואת הפעולות שבכוחו לבצע במסגרת תפקידו כ"קונסול כבוד";	תשובה
	האם ניתן להסתפק בזיהוי חלופי של מורשי הפקדה של חברה, שנעשה על ידי החברה עצמה בעת הפקדת מזומנים ושיקים במסגרת שירותי הפקדה דיגיטליים?	שאלה א23
05.04.20	כן, בהתאם לסעיף 3(ג) לצו, ניתן לראות באישור החברה כי מורשי ההפקדה זהו על ידה במהלך קליטתם כעובדי החברה, על פי תעודת הזהות, כזיהוי בהתאם לנדרש בסעיפים 2 ו-6 לצו, בהתקיים <u>כל</u> התנאים הבאים: 1. הבנק יקבל העתקי תעודת זהות של מורשי ההפקדה ויאמת אותם מול מרשם האוכלוסין; 2. יינתן אישור האחראי בטרם יינתן השירות לחברה; 3. הבנק יעגן בנהליו פתיחת חשבונות לחברות מהסוג הנ"ל; 4. החברה או החשבון לא סווגו כחשבון בסיכון גבוה, מכל סיבה אחרת, למעט השירות האמור.	תשובה
	מהם פרטי הזיהוי שיש לרשום בעת פתיחת חשבון לתאגיד שהתאגד באיו"ש ורשום אצל המנהל האזרחי?	שאלה א24:
14.6.21	בתאגיד שהתאגד באיו"ש ונרשם אצל המנהל האזרחי, ירשום התאגיד הבנקאי את פרטי הזיהוי של התאגיד כאמור בסעיף 2(א)(1) עד (3) לצו, על פי תעודת הרישום או על פי מסמך המעיד על רישומו ("המסמך"), או על פי העתק מאושר מהמסמך כאמור; כמו כן, יציין התאגיד הבנקאי את מקום ההתאגדות של התאגיד בהתאם לרישום בתעודת הרישום או המסמך.	תשובה:

ב. הצהרה על נהנה/הצהרה על בעל שליטה	
	שאלה ב1: בסעיף 17 לצו ובסעיף 24 לתיקון לצו, שהחיל את הוראות הצו גם על חברות כרטיסי האשראי, נקבע כי על התאגיד הבנקאי לנקוט אמצעים לקבלת הצהרה על חשבונות שנפתחו טרם מועד התחילה, מהם האמצעים שעל התאגיד הבנקאי או על חברת כרטיסי האשראי לנקוט?
17.2.13	תשובה: כיום, לאחר כ-10 שנים ממועד תחילתו של הצו, נקודת המוצא שלנו היא כי מדובר במקרים נדירים בהם לא קיימת הצהרה על נהנה בחשבון. לגופו של עניין, מלבד פניות תקופתיות ללקוח וניצול ממשקים כמו פניות טלפוניות של לקוחות וביקורים של מנהלי תיקי לקוחות בבתי עסק, התאגיד הבנקאי או חברת כרטיסי האשראי נדרשים להתנות ביצוע פעולות של לקוח, המצריכות מפגש עם נציג, בחתימה על טופס הצהרה. פעולות אלו כוללות בין היתר: 1. משיכה או הפקדה בדלפק; 2. מסירת פנקס שיקים או כרטיס אשראי וכד'.
	שאלה ב2: האם חברת כרטיסי אשראי רשאית לקבל הצהרה על נהנה בה מופיעות בשדה "מספר חשבון" רק "ארבע הספרות האחרונות", ולא כל מספר הכרטיס?
17.2.13	תשובה: כן, בכפוף לכך שהחברה עדיין יכולה לזהות את הלקוח באופן חד-חד ערכי, וכן לא נפגעת יכולת החברה לזהות פעולות חריגות ולהעביר דיווחים מלאים לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור.
	שאלה ב3: האם הפטור מרישום נהנה בחשבון שניתן לחשבונות של הגופים המפורטים לפי סעיף 5(א)(2) לצו (תאגיד בנקאי, בנק הדואר, מבטח, חבר בורסה וקופת גמל) חל גם ביחס לחשבונות עצמיים של גופים אלו ("נוסטרו")?
17.2.13	תשובה: כן, הפטור בסעיף 5(א)(2) לצו ניתן הן ביחס לחשבונות שנפתחו במסגרת פעילותם הפיננסית עבור לקוחותיהם שעליה חלות ההוראות בנושא איסור הלבנת הון, והן ביחס לחשבונות שפתחו עבור עצמם ("נוסטרו").
	שאלה ב4: האם הפטור מרישום נהנה כאמור בסעיף 5(א)(7) לצו, חל גם ביחס לחשבונות של תאגיד של עו"ד, של רו"ח או של טוען רבני?
17.2.13	תשובה: לא, הפטור בסעיף חל רק ביחס לחשבון של עו"ד, רו"ח או טוען רבני, עבור לקוחותיו.

	האם במקרה של הפרה חוזרת של הספים בסעיפים 5(א)(6) ו-5(א)(7) לצו, די בקבלת הצהרה על הנהנה שהפעילות עבורו גרמה להפרה?	שאלה ב5:
17.2.13	כן , התאגיד הבנקאי <u>רשאי</u> להסתפק בהצהרה ביחס לנהנה שהפעילות עבורו גרמה להפרה, שמולאה על-ידי בעל החשבון, ובלבד שניתן אישור האחראי על מילוי החובות מכוח חוק איסור הלבנת הון, אשר יבחן את סבירות ההצהרה.	תשובה:
	הדגשים למילוי הצהרה על נהנה ובעל שליטה כנדרש בסעיפים 2 ו-4 לצו?	שאלה ב6:
17.2.13	1. הצהרה על נהנה ועל בעל שליטה, תיעשה בהתאם לנוסח המפורט בתוספת הראשונה לצו. 2. המבקש לפתוח חשבון יסמן <u>באופן</u> <u>אקטיבי</u> האם קיים או לא קיים נהנה בחשבון, זולתו. לא ניתן להסתפק בחתימת המבקש לפתוח חשבון בתחתית ההצהרה על נהנה, גם אם קיימת פסקה לפיה אין נהנה אחר בחשבון.	תשובה:
	האם הפטור שנקבע מהצהרה על נהנה בסעיף 2(ב) לצו חל רק ביחס לפתיחת חשבוניות על-ידי מי שמונה על-ידי בית משפט, בית דין דתי או ראש ההוצאה לפועל?	שאלה ב7:
17.2.13	לא , הפטור חל גם ביחס לעדכון הצהרה על נהנה בחשבוניות קיימים בהם מונו מורשים לפעול כאמור, זאת כמובן בכפוף למילוי הצהרה כנדרש בסעיף 2(ב) לצו.	תשובה:
	האם בפתיחת חשבון של תאגיד בידי מי שנתמנה על-ידי בית משפט, בית דין דתי או ראש ההוצאה לפועל, נדרש מילוי הצהרה על בעל שליטה?	שאלה ב8:
4.9.18	ככל שמורשה החתימה היחיד בחשבון של תאגיד הוא מי שמונה על-ידי אחד מהגורמים המנויים לעיל, אין דרישה למילוי הצהרה על בעל שליטה.	תשובה:
	בוטלה	שאלה ב9:
4.9.18	בוטלה	תשובה:
	האם חברת כרטיסי אשראי יכולה לדרוש מן המבקש לפתוח חשבון הצהרה על נהנה שלא לפי הנוסח המופיע בתוספת הראשונה?	שאלה ב10:
4.9.18	כן , בהתאם לנוסח שאושר במכתב המפקחת על הבנקים מיום 24.2.2016 לאחר היוועצות עם ראש הרשות, כאמור בסעיף 4(ג) לצו, למעט במקרים בהם קיים פטור לפי סעיף 5 לצו מרישום נהנים. הנוסח שאושר מצורף בנספח.	תשובה:

	בוטלה	שאלה ב11:
4.9.18	בוטלה	תשובה:
	בוטלה	שאלה ב12:
4.9.18	בוטלה	תשובה:
	האם בעת פתיחת חשבון למבקש לפתוח חשבון שאינו בעל החשבון יש חובה לדרוש הצהרה על נהנה בחתימת מקור של בעל החשבון?	שאלה ב13:
12.6.13	כן. סעיף 4(א) לצו קובע חובה על התאגיד הבנקאי לדרוש הצהרה על נהנה בחתימת מקור מהמבקש לפתוח חשבון. בסיפא של סעיף זה נקבע כי אם המבקש לפתוח חשבון אינו בעל החשבון, אזי יש לדרוש הצהרה כאמור גם מבעל החשבון. עמדתנו אפוא היא כי בעת פתיחת חשבון על התאגיד הבנקאי לדרוש הצהרה על נהנה בחתימת מקור, הן מהמבקש לפתוח חשבון והן מבעל החשבון.	תשובה:
	האם תאגידי מסוג עמותות ואגודות שיתופיות (ובכלל זה קיבוצים) מחויבים להצהיר על יחיד כלשהו כבעל שליטה בהם?	שאלה ב14:
4.9.18	כן, במקרים בהם לא מתקיימת אחת משתי החלופות הראשונות שבהגדרת "בעל שליטה בחוק" יש להצהיר על בעל שליטה על פי החלופה השלישית. במקרים אלה יראו כבעלי השליטה באגודה שיתופית ובעמותה את יו"ר ועד האגודה השיתופית או העמותה, לפי העניין, וכן את המנהל הכללי של האגודה השיתופית או העמותה (ככל שמונה) או גורם בעל תפקיד דומה אף אם תוארו שונה.	תשובה:
	האם סעיפים 58 ו-61 להוראה חלים גם במקרים של בעל שליטה בחברה הנסחרת במדינת OECD?	שאלה ב15:
4.9.18	הפטורים שניתנו מכח סעיף 5(ב) לצו לעניין רישום פרטי הזיהוי וקבלת הצהרה על נהנה ועל בעל שליטה, גוברים על הדרישות שנקבעו בסעיפים 58 ו-61 להוראה, במקרים בהם מדובר על בעל שליטה של חברה הנסחרת במדינת OECD.	תשובה:
	האם ניתן להשתמש ב"שיטת המכפלות" לצורך חישוב אחוזי החזקה לעניין המבחן הכמותי אשר בסעיף קטן 2 בהגדרת "בעל שליטה" בתאגיד המוחזק בשרשור, כאמור בסעיף 1 לחוק?	שאלה ב16:
4.9.18	לא. לצורך המבחן הכמותי יש לנקוט בשיטת "איתור בעל השליטה", היינו לייחס את מלוא החזקות של תאגיד האם בתאגיד הבת לבעל השליטה בתאגיד האם.	תשובה:

	האם הפטור מרישום נהנים (סעיף 2(ב)2) לצו) בחשבון של מי שמונה על ידי בית המשפט או על ידי ראש ההוצאה לפועל בתיק פשיטת רגל מתבטל כאשר בעל המינוי מבקש לנהל בחשבון תיקי פש"ר נוספים?	שאלה ב17:
4.9.18	לא, ובלבד שהחשבון משמש אך ורק לצורך ניהול תיקי פש"ר ובעל המינוי כאמור מעדכן את התאגיד הבנקאי בדבר התיקים אותם הוא מנהל בחשבון זה, ומציג את האסמכתה המתאימה ביחס לכל תיק המנוהל על ידו, כנדרש בסעיפים 2(ב)2 ו-4(א)2) לצו. יובהר כי אין באמור לחייב את התאגיד הבנקאי לנהל חשבון באופן זה, והדבר כפוף לניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי.	תשובה:
	במקרה בו לקוח, יחיד או תאגיד, מבקש לפתוח מספר חשבונות באותו מעמד של פתיחת חשבון, האם עליו לחתום על הצהרה על נהנה או על בעל שליטה בחתימת מקור בגין כל אחד מהחשבונות שנפתחו?	שאלה ב18:
14.6.21	לא. התאגיד הבנקאי יהיה רשאי להסתפק בקבלת הצהרה על נהנה או על בעל שליטה בחתימת מקור אחת, כשהעתק מההצהרה ישמר בכל החשבונות שנפתחו באותו מעמד, בהתקיים כל התנאים הבאים: 1. בכל החשבונות שנפתחו באותו מעמד מדובר באותו נהנה או אותו בעל שליטה, לפי העניין; 2. התאגיד הבנקאי ישמור בכל החשבונות שנפתחו באותו מעמד העתק של ההצהרה ויתעד על-גבו באיזה חשבון שמורה ההצהרה בחתימת מקור; 3. מדובר בחשבון שאינו מסווג בסיכון גבוה; 4. על התאגיד הבנקאי לעגן את האמור בנהליו כנדרש בסעיף 8 להוראה;	תשובה:
	ג. הכר את הלקוח	
	האם התאגיד הבנקאי נדרש לבצע הליך "הכר את הלקוח" גם ביחס ללקוחות שפתחו חשבון לפני הוספת הדרישה להוראה בשנת 2002?	שאלה ג1:
17.2.13	כן. הליך "הכר את הלקוח" אינו הליך נקודתי המתבצע אך ורק בעת פתיחת חשבון. הליך "הכר את הלקוח" מתבצע באופן שוטף ומתמשך, ובפרט כאשר הלקוח מבצע פעולה משמעותית בחשבון	תשובה:

	ביחס לפעילותו השוטפת, כדוגמת: נטילת הלוואה, פירעון של הלוואה, העברה בנקאית, שינוי מורשי חתימה ומקרים נוספים כפי שיקבע הבנק בנהליו. ביחס ללקוחות שפתחו חשבון לפני כניסת הדרישה להוראה בשנת 2002, אשר אין לתאגיד הבנקאי קשר עמם ואינם מבצעים פעילות בחשבון, התאגיד הבנקאי רשאי לבצע הליך "הכר את הלקוח" מופחת בהתבסס על המידע שברשותו ועל בסיס גישה מבוססת סיכון. לפיכך, תאגיד בנקאי נדרש לבצע "הכר את הלקוח" לכלל לקוחותיו, בלא קשר למועד פתיחת החשבון על-ידם.	
	האם בנק למשכנתאות נדרש לבצע הליך "הכר את הלקוח" ביחס ללקוחות שנטלו הלוואה, אשר כל פעילותם מול הבנק עולה כדי פירעון ההלוואה בלבד?	שאלה ג2 :
17.2.13	לאור מאפייני הפעילות המיוחדים של חשבונות לקוחות בבנק למשכנתאות, במסגרתם לא מתקיימת פעילות בחשבון מלבד פירעון ההלוואה, בנק למשכנתאות יכול לבצע הליך "הכר את הלקוח" מופחת בהתבסס על המידע הקיים ברשותו, ביחס ללקוחות שנטלו הלוואה עובר ל-01.09.2002, לפי גישה מבוססת סיכון. יודגש, כי כאשר לקוחות מסוג זה, חורגים מדפוס הפעולה המתואר, ופונים לבנק, בין היתר, בבקשה לשנות את ההרשאה לחיוב חשבון, מחזור משכנתה, העברת זכויות, פירעון מוקדם וכיוצא בזה, הבנק למשכנתאות נדרש לביצוע הליך מלא של "הכר את הלקוח".	תשובה :
	האם ניתן לסווג חשבון אחד של לקוח כחשבון בסיכון גבוה וחשבון אחר כחשבון רגיל?	שאלה ג3 :
4.9.18	ככלל – לא; כל החשבונות הקשורים ללקוח שהוגדר כלקוח בסיכון גבוה, יטופלו על-ידי התאגיד הבנקאי ככאלו. עם זאת, אם שוכנע האחראי לאיסור הלבנת הון כי קיימת הצדקה במקרים מסוימים לכך שיהיה סיווג שונה, אזי רשאי לעשות כן מטעמים שיירשמו.	תשובה :
	בוטלה	שאלה ג4 :
4.9.18	בוטלה	תשובה :
	האם משתני הסיכון המפורטים בסעיף 29 להוראה צריכים להיכלל בשאלון "הכר את הלקוח" מובנה וממוכן?	שאלה ג5 :

4.9.18	כן, כל הגורמים המפורטים בסעיף 29 להוראה חייבים להופיע בשאלון "הכר את הלקוח" המובנה והממוכן.	תשובה :
	האם סעיפים 58-63 להוראה בדבר פתיחת חשבון ל"לקוחות החשופים מבחינה ציבורית", חלים גם על פתיחת חשבונות הקשורים ל"איש ציבור מקומי" (כגון, חשבונות של רשויות מקומיות בהם הוא משמש מורשה חתימה) ?	שאלה ג6 :
4.9.18	לא, אין צורך ביישום סעיפים 58-63 להוראה בפתיחת חשבונות הקשורים ל"איש ציבור מקומי", מכוח תפקידו ואשר הוא משמש בהם כמורשה חתימה; יובהר כי כל שאר הדרישות הקבועות בצו ביחס לפתיחת חשבון יחולו על פתיחת החשבון האמור.	תשובה :
	בסעיף 6 להוראה בהגדרת "תפקיד ציבורי בכיר", מה נכלל בהגדרת "חבר מפלגה בכיר" ו-"קצין צבא או משטרה בכיר"?	שאלה ג7 :
4.9.18	"חבר מפלגה בכיר" הינו אדם בעל השפעה מהותית בגופים המחליטים של המפלגה ו- "קצין צבא או משטרה בכיר" הוא קצין צבא מדרגת תת אלוף וקצין משטרה מדרגת תת ניצב.	תשובה :
	מה נכלל בהגדרה של "ארגון בינלאומי", בסעיף 6 להוראה, בהגדרת "בעל תפקיד בכיר בינלאומי"?	שאלה ג8 :
4.9.18	בהגדרה של "ארגון בינלאומי" נכללים, בין השאר, ארגון האומות המאוחדות ומוסדותיו, מועצת אירופה ומוסדות שונים של האיחוד האירופי, הברית הצפון אטלנטית (NATO), ארגון הסחר העולמי ועוד.	תשובה :
	בהוראת המעבר לקראת כניסתה לתוקף של הוראה 411 נקבע כי תאגיד בנקאי יפעל להפוך חשבונות ממוספרים לחשבונות רגילים עד ליום 31.12.2017; כיצד יש לנהוג בחשבונות שטרם הפכו לחשבונות רגילים?	שאלה ג9 :
4.9.18	יש לחסום את חשבונות אלו לפעילות תוך ניצול ממשקים עם הלקוחות לסגירתם או להפיכתם לגלויים.	תשובה :
	האם על תאגיד בנקאי ליישם את סעיף 10(טו) ונספח ג' ("ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות (cross-border)") להוראה רק ביחס לסיכון איסור הלבנת הון והעלמות מס?	שאלה ג10 :
05.04.20	לא. ככלל, התאגידים הבנקאיים נדרשים לנהל את כלל סיכוני הציות הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות, ולא רק ביחס לסיכון איסור הלבנת הון והעלמות מס.	תשובה :

ד. הקלות בעת פתיחת חשבון ללקוח קיים		
	אילו הקלות קיימות ביחס לדרישת מסמכים בעת פתיחת חשבון נוסף לתאגיד או בעת הוספתו, כמורשה חתימה, לרבות חשבון שנפתח באופן מקוון, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 367 "בנקאות בתקשורת" (להלן- הוראה 367)?	שאלה 1ד:
14.6.21	ככלל, בכל חשבון שנפתח בתאגיד בנקאי צריכים להימצא כל המסמכים הנדרשים על-פי הצו. יחד עם זאת, בפתיחת חשבון נוסף לתאגיד, או בעת הוספת תאגיד, שזוהה ואומת בעבר, כמורשה חתימה בחשבון, גם אם נפתח או נוסף באופן מקוון, רשאי התאגיד הבנקאי להסתמך על תעודת הרישום ומסמכי יסוד בחשבון קיים, המנוהל באותו תאגיד בנקאי בהתקיים כל התנאים הבאים: 1. בידי התאגיד הבנקאי קיימים המסמכים הנדרשים על-פי הצו; 2. נתקבל אישור התאגיד כי לא נעשה שינוי במסמכים אלו. 3. על התאגיד הבנקאי לעגן את האמור לעיל בנהליו כנדרש בסעיף 8 להוראה. יש להבהיר כי הצהרה על נהנה ועל בעל שליטה תינתן בכל פתיחת חשבון, ואין להסתמך על הצהרה קיימת של הלקוח בחשבון אחר. יובהר כי אין באמור לגרוע משאר החובות הקבועות בהוראת ניהול בנקאי תקין 367.	תשובה:
	האם ניתן להסתפק בזיהוי פנים אל פנים שכבר בוצע בעבר על-ידי התאגיד הבנקאי בעת פתיחת חשבון נוסף ל"תאגיד", ל"גוף מוכר" או ל"מוסד ציבורי"?	שאלה 2ד:
4.9.18	כן, תאגיד בנקאי רשאי, באישור פרטני של האחראי, להסתמך על זיהוי פנים אל פנים של מורשה חתימה שבוצע בעבר, ובלבד שהתאגיד הבנקאי עיגן זאת בנהליו, שיהיו עקביים עם מדיניות מבוססת סיכון שנקבעה בתאגיד הבנקאי לעניין זיהוי ואימות. בנוסף, תאגיד בנקאי יהיה רשאי להסתמך על זיהוי פנים אל פנים שבוצע בעבר למורשה חתימה בעת פתיחת חשבון "תאגיד", לעניין זיהוי פנים אל פנים של מורשה חתימה בעת פתיחת חשבון חדש לתאגיד קשור (חברת-אם, חברת-בת וחברות אחיות), זאת בתנאים האמורים לעיל. לעניין שאלה זו, "תאגיד" כהגדרתו בצו לפי החלופה הראשונה.	תשובה:
	האם קיימות הקלות בעת הנפקת כרטיס חיוב נוסף במקרה שבו קיימת זהות חד-חד ערכית בין השם ומספר הזהות שמוסר	שאלה 3ד:

	הלקוח לבין הפרטים שנרשמו במאגר המידע של התאגיד הבנקאי?	
17.2.13	ככל שמדובר בהנפקת כרטיס נוסף שלגביה חלים הפטורים מכוח סעיף 6א לצו וכרטיס החיוב הנוסף יקושר לאותו לקוח, תאגיד בנקאי יוכל להסתפק ברישום פרטי הזיהוי והאימות, וכן רישום הפרטים הקבועים בסעיף 6א(ב) לצו על בסיס הנתונים שקיימים אצלו במאגר, והדבר ייחשב כמילוי החובות שבסעיף 6א לצו.	תשובה :
	בפתיחת חשבון אצל חברה לנאמנות, שהיא תאגיד עזר, לצורך שמירת ניירות ערך, המשמשים כבטוחה לאשראי שנטל הלקוח מתאגיד בנקאי אחר בקבוצה, האם החברה לנאמנות רשאית להתבסס על מסמכי הזיהוי שהעביר הלקוח לבנק?	שאלה 4ד :
17.2.13	ניתן להתבסס על מסמכי הזיהוי שהעביר הלקוח לבנק בהתקיים התנאים הבאים : 1. החברה לנאמנות היא הגורם היחיד שרשאי לבצע פעולות בחשבון ; 2. נדרשת הוראה של התאגיד הבנקאי האחר לחברה לנאמנות על מנת לבצע פעולות בחשבון. יובהר כי אין באמור לעיל ליתן פטור ממתן הצהרה על נהנה או על בעל שליטה או מכל חובה אחרת שנקבעה בצו.	תשובה :
	האם ניתן להסתפק בזיהוי פנים אל פנים שביצע מורשה חתימה בחשבון תאגיד לצורך הנפקת "כרטיס חיוב" ליחיד בחשבון בתאגיד?	שאלה 5ד :
4.9.18	תאגיד בנקאי יהיה רשאי להסתמך על זיהוי פנים אל פנים שביצע מורשה חתימה בחשבון תאגיד, לצורך הנפקת "כרטיס חיוב" ליחיד בחשבון תאגיד, בהתקיים כל התנאים הבאים : 1. מורשה החתימה שזוהה על ידי התאגיד הבנקאי, יעבור תדרוך לביצוע הזיהוי על ידי התאגיד הבנקאי ; 2. האחראי אישר את ביצוע הזיהוי באמצעות מורשה החתימה, זאת לאחר שהשתכנע בין היתר, כי במקרה זה מתקיימות נסיבות מוצדקות לדעתו כמו נסיבות המקשות באופן ניכר על ביצוע הזיהוי בידי התאגיד הבנקאי. יובהר כי האחריות לזיהוי תישאר אצל התאגיד הבנקאי, ועליו לוודא כי אכן בוצע זיהוי כנדרש.	תשובה :
	בסעיף 28(יא) להוראה נקבע כי בקביעת מדיניות ונהלי הכר את הלקוח יביא התאגיד הבנקאי בחשבון גורמי סיכון שונים, ביניהם, גם מדינות המזוהות על ידי מקורות מהימנים כמדינות בעלות רמות גבוהות של שחיתות או פשיעה. מהם מקורות המידע הקיימים בנושא שחיתות ופשיעה?	שאלה 6ד :

4.9.18	במסגרת ארגון האומות המאוחדות נבחן יישום האמנה למניעת שוחד ומפורסמות סקירות על המדינות השונות, ומידת עמידתן בדרישות האמנה. לגבי פשיעה, ישנן מדינות, כדוגמת ארה"ב, שבה משרד החוץ מפרסם סקירות על מדינות העולם, למשל בתחום הסחר העולמי.	תשובה :
	האם בעת פתיחת חשבון נוסף ללקוח לרבות חשבון מקוון, ניתן להסתמך על מסמכי זיהוי (לרבות זיהוי פנים מול פנים) ואימות שהתקבלו בעת פתיחת החשבון הקיים?	שאלה 74 :
05.04.20	בפתיחת חשבון נוסף ללקוח קיים, רשאי התאגיד הבנקאי להסתמך על מסמכי זיהוי ואימות שקיימים בבנק בהתקיים כל התנאים הבאים : 1. החשבון הנוסף או הקיים לא סווג כחשבון בסיכון גבוה ; 2. בידי הבנק קיימים כל המסמכים הנדרשים על פי הצו ; 3. נתקבל אישור על ידי הלקוח כי לא נעשה שינוי במסמכים אלו, והבנק אימת מול מרשם האוכלוסין כי לא חל שינוי בפרטי הזיהוי של הלקוח הקיימים אצלו ; 4. על התאגיד הבנקאי לעגן את האמור לעיל בנהלי הבנק. יש להבהיר כי הצהרה על נהנה ועל בעל שליטה תינתן בכל פתיחת חשבון, ואין להסתמך על הצהרה קיימת של הלקוח בחשבון אחר.	תשובה :
ה. חשבון קורספונדנט		
	סעיף 5א(2)(א) לצו קובע כי בפתיחת חשבון קורספונדנט יש לבקש מהתאגיד הזר את הדוח הכספי האחרון או את תמצית הדוח הכספי (ובלבד שזה פורסם במאגר מידע ציבורי), האם התאגיד הבנקאי יכול להסתפק בכך על מנת להכיר את מהות עסקי הבנק הרספונדנט?	שאלה ה1 :
23.7.18	סעיפים 64-66 להוראה קובעים כי התאגיד הבנקאי יכיר את עיקר הפעילות של הבנקים הרספונדנטים שלו. קבלת תמצית דוח כספי והתבססות עליה בלבד, אינה מספיקה לצורך קיום בדיקה ראויה את עיקר פעילותו של הבנק.	תשובה :
	האם הוראות הזיהוי והאימות בסעיף 5א לצו חלות על תאגיד בנקאי בעת פתיחת חשבון עבור עצמו (נוסטרו) אצל תאגיד בנקאי אחר?	שאלה ה2 :
4.9.18	כן, סעיף 5א לצו חל גם בעת פתיחת חשבון לתאגיד בנקאי, כהגדרתו בסעיף 1 לצו, עבור עצמו (נוסטרו) אצל תאגיד בנקאי אחר.	תשובה :

	אין באמור לגרוע מזכותו של התאגיד הבנקאי בו יתנהל החשבון לבקש מסמכים או מידע אחר הדרושים לו לצורך ביצוע בדיקת נאותות.	
	ו. בדיקה אל מול הרשימה	
	כיצד על התאגיד הבנקאי לפעול בעת עדכון הרשימה, כהגדרתה בסעיף 1 לצו וכן רשימות שהבנק בודק בהתאם למדיניות שנקבעה על פי סעיף 10 בהוראה 411?	שאלה ו1:
4.9.18	נהלי התאגיד הבנקאי יעגנו את תדירות ואופן עדכון השינויים ברשימה על מנת להבטיח כי השינויים יוטמעו במערכות באופן מיידי, וכי מלאי הישויות הקיים ייבדק כנגד עדכון הרשימות; במקרה של עיכוב בעדכון יש לשמור תיעוד על הסיבות לעיכוב. על התאגיד הבנקאי לבצע בדיקה כאמור בסעיף 13א(1) לצו כל אימת שיש עדכונים ברשימות של כל מלאי הישויות הקיים מול הרשימה המלאה המעודכנת תוך זמן סביר, ולפחות אחת לחצי שנה, ולשמור תיעוד לביצוע הבדיקה.	תשובה:
	בוטלה	שאלה ו2:
4.9.18	בוטלה	תשובה:
	ז. מדינות בסיכון	
	בוטלה	שאלה ז1:
4.9.18	בוטלה	תשובה:
	ח. פעולה מול בנקים ברשות הפלסטינית	
	בעת הפקדת שיק המשוך על בנק בשטחי הרשות הפלסטינית, לא מועברים פרטי הלאום של הצד הנגדי, האם ניתן לרשום בדיווח לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור כברירת מחדל כי מדובר בפלסטיני?	שאלה ח1:
17.2.13	בדומה למה שנעשה בישראל, על גבי שיקים המשוכים על בנקים ברש"פ מצוין כי בעל החשבון הוא תושב/תושב חוץ. כאשר מופקד שיק על גביו מופיעים ראשי התיבות "ID" ומספר, יש לדווח כי בעל החשבון הוא "תושב רש"פ"; אם לא מופיעים, יש לדווח "תושב חוץ רש"פ". בדיווח של מספר הזהות לפי סעיף 11(2)ו) לצו יש לדווח את מספר הזהות כפי שנמסר.	תשובה:
	האם על בנק לקבל שיק המוצג לו לגביה על-ידי בנק הפועל ברש"פ כאשר שם המוטב בשיק שונה מהשם הנקוב בקובץ הנלווה?	שאלה ח2:

4.9.18	סעיף 73 להוראה קובע כי תאגיד בנקאי לא יקבל לגבייה שיקים מוסבים. לפיכך, כאשר שם המוטב על גבי ההמחאה אינו תואם אף לא אחד מהשמות המופיעים בקובץ המצורף כבעלי החשבון, על הבנק לסרב לקבל את השיק. כדי לעמוד בהנחיה, על התאגיד הבנקאי לקבוע בקרות מבוססות סיכון לביצוע ההשוואה, ובמקרה של אי התאמה לא לפרוע את השיק; אם במסגרת הבקרות איתר התאגיד הבנקאי בנק ברש"פ הנוהג להציג לגבייה שיקים בהם אין התאמה, יודיע על כך לפיקוח על הבנקים.	תשובה :
	האם מסירת שיק מעותד להפקדה מהווה "ביצוע פעולה של הפקדה" לעניין סעיף 8(א)(6) לצו?	שאלה ח3:
17.2.13	לא, מכיוון ששיק דחוי נמסר לבנק למשמרת עד יום פירעונו, ואינו מופקד לחשבון עד ליום זה.	תשובה :
	סעיף 83(ג) להוראה קובע כי על התאגיד הבנקאי לקבוע בנהליו כללים לטיפול בסיכון הגלום בפעולה של הפקדת שיקים בהקשר של איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור תוך התייחסות, בין היתר, גם לשיקים המשוכים על בנק מחוץ לישראל. האם בנק ברש"פ נחשב כבנק מחוץ לישראל?	שאלה ח4:
4.9.18	כן, בנקים ברש"פ נחשבים כבנקים מחוץ לישראל.	תשובה :
	האם תאגיד בנקאי רשאי לא לקבל המחאות לגבייה בש"ח או במט"ח שהוצגו על ידי בנקים ברש"פ ומשוכים על שם לקוחות הבנק ברש"פ שזוהו על ידי התאגיד הבנקאי כנותני שירותי מטבע? וכן במקרה ההפוך, היינו לא לקבל להפקדה בחשבונות נותני שירותי מטבע המנוהלים אצלו, המחאות בשקלים או במט"ח, המשוכים על בנקים הפועלים ברש"פ?	שאלה ח5:
4.9.18	לאור סעיף 73 להוראה הקובע כי תאגיד בנקאי לא יקבל לגבייה או להפקדה שיקים מוסבים ולנוכח כך שמעורבות של נותני שירותי מטבע בשיקים מול הרש"פ מהווה אינדיקציה לכך שמדובר בשיקים מוסבים במהותם, רשאי התאגיד הבנקאי לסרב לתת את השירותים הבנקאים כאמור לעיל. זאת בהינתן שהתאגיד הבנקאי פעל בהתאם לקבוע בסעיף 2(ד) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), 1981.	תשובה :
	האם בעת פתיחת חשבון ליחיד או לתאגיד הרשומים ברשות הפלסטינית, יש לרשום מספרי זיהוי הכוללים ספרות בלבד?	שאלה ח6:
14.6.21	כן. בעת פתיחת חשבון ליחיד או לתאגיד הרשומים ברשות הפלסטינית, על התאגיד הבנקאי לרשום מספרי זיהוי שכוללים ספרות בלבד (9 ספרות ו-8 ספרות בהתאמה);	תשובה :

	עם זאת, בעת פתיחת חשבון לעמותה או לגוף ממשלתי הרשומים ברשות הפלסטינית, ייתכן שמספר הזיהוי הנהוג ברשות הפלסטינית יכלול גם אותיות (באנגלית או בערבית).	
	ט. שמירת מסמכים	
	האם ניתן לבער מעטפת שירות שבתוכה הופקד שיק, כאשר קיימת זהות בין פרטי המפקיד שעל המעטפה לפרטי החשבון שאליו מופקד השיק?	שאלה ט1 :
17.2.13	מעטפת השירות באמצעותה מפקיד הלקוח את השיק נופלת אף היא לגדר מסמך לביצוע פעולה, אשר שמירתו נדרשת לפי סעיף 14(ב) לצו. ישנו ערך "ראייתי" לשמירת המסמך המקורי באמצעותו בוצעה הפעולה, שכן אף אם שמו של בעל החשבון המפקיד מופיע על גבי מעטפת השירות, עדיין ייתכן והפעולה בוצעה על-ידי אחר.	תשובה :
	י. סירוב סביר	
	האם סעיף 50 להוראה מטיל חובה על תאגיד בנקאי לסרב לבצע פעולה או להמשיך לנהל חשבון, כאשר הלקוח מסרב למסור פרטים ובהתקיים יסוד סביר כי הפעולה קשורה לאיסור הלבנת הון או איסור מימון טרור?	שאלה י1 :
4.9.18	מטרת סעיף 50 להוראה 411 היא ליתן בידי התאגיד הבנקאי את הכלים להפסקת ניהול חשבון או לאי ביצוע פעולה בהתקיים אחד או יותר התנאים המפורטים בסעיף. לפיכך, אין הסעיף כשלעצמו מטיל חובה על הבנק לסרב לפתוח חשבון ולנהלו או למתן שירותים למבצע פעולה שאינו רשום בחשבון.	תשובה :
	האם רק אי מסירת פרטים ע"י הלקוח מהווה "אי שיתוף פעולה" לעניין סעיף 50 להוראה?	שאלה י2 :
4.9.18	לא, גם מסירת פרטים לא נכונים ע"י הלקוח כמוה כ"אי שיתוף פעולה" לעניין סעיף 50 להוראה.	תשובה :
	יא. הגדרת חשבון	
	האם רכישה או השתתפות בסיכון אשראי של בנק אחר, ללא יצירת קשר משפטי עם הלווה נחשבת פתיחת חשבון?	שאלה יא1 :
17.2.13	כאשר תאגיד בנקאי בישראל רוכש סיכון אשראי מתאגיד בנקאי אחר ללא יצירת קשר משפטי ישיר או קשר עסקי אחר עם הלקוח שסיכון האשראי שלו נרכש על-ידי התאגיד הבנקאי, ומשכך גם ללא יכולת לתבוע את הלקוח במקרה של אי-פירעון - אין מדובר בפתיחת חשבון.	תשובה :

	האם פעילות במסגרת קונסורציום בנקאי נחשבת פתיחת חשבון?	שאלה יא2:
17.2.13	כאשר תאגיד בנקאי בישראל הוא חלק מקונסורציום למתן אשראי, והקשר העסקי בהתייחס למתן האשראי מתבצע מול הבנק המוביל את הקונסורציום, אין התאגיד הבנקאי נדרש לקיים הליך זיהוי מלא ללקוח מקבל האשראי, ובלבד שהתקיימו התנאים הבאים: 1. הגוף המוביל את הקונסורציום הוא תאגיד בנקאי בישראל או מבטח או חברה מנהלת גוף בנקאי מוכר הפועל במדינות הנמנות על ה-OECD; 2. חלקו של התאגיד הבנקאי בקונסורציום לא עולה על 25%; 3. התאגיד הבנקאי ביצע בדיקת נאותות על-פי המסמכים שבידיו.	תשובה:
	האם פעילות בנקאות השקעות שמבצע תאגיד עזר, היינו פעילות של תיווך בין מוכר מניות בחברה לבין קונה פוטנציאלי, בלא שמועברים כספים באמצעותו, נחשבת לפתיחת חשבון?	שאלה יא3:
4.9.18	1. פעילות שמבצע תאגיד עזר במסגרתה הוא משמש אך ורק כמתווך בין מוכר מניות בחברה לבין קונה פוטנציאלי, בלא שמועברים כספים באמצעות תאגיד העזר, אינה נחשבת ל"חשבון" כהגדרתו. 2. אשר על כן, תאגיד העזר אינו חייב בביצוע דרישות הזיהוי והאימות בעת פתיחת חשבון לפי הצו. עם זאת, תאגיד העזר נדרש לבצע "הכר את הלקוח" כנדרש בסעיף 2א לצו. אין באמור לעיל, כדי לגרוע מחובתו של תאגיד העזר לנטר, לזהות ולדווח על פעילות בלתי רגילה של מקבל שירות כהגדרתו בצו. לשם כך, על תאגיד העזר לגבש במסגרת נהליו רשימה של תבחינים (טיפולוגיות), אשר עשויים להיות רלוונטיים לאיתור פעולות בלתי רגילות בתחום פעילותו.	תשובה:
	יב. דיווח לפי גודל פעולה	
	על מי מוטלת חובת הדיווח לרשות על העברה לפי סעיף 8(א)(7) לצו מעבר לסף האמור שם, מתאגיד בנקאי אחד בישראל לבנק זר באמצעות תאגיד בנקאי שני בישראל או מבנק זר לתאגיד בנקאי בישראל באמצעות בנק שני בישראל?	שאלה יב1:
4.9.18	העברה מתאגיד בנקאי אחד בישראל לבנק זר באמצעות תאגיד בנקאי שני בישראל צריכה להיות מדווחת על-ידי התאגיד	תשובה:

	הבנקאי יוזם ההעברה (המעביר). העברה מבנק זר לתאגיד בנקאי בישראל באמצעות בנק שני בישראל צריכה להיות מדווחת על ידי התאגיד הבנקאי מקבל ההעברה (הנעבר).	
	האם העברת ניירות ערך נחשבת ל"פעולה"?	שאלה יב2 :
17.2.13	כן, בפרט פעולה כזו נחשבת כפעולה של העברה לפי סעיף 8(א)(7) לצו.	תשובה :
	כיצד יש לראות, לצורך דיווח לפי 8(א)(7) לצו, העברה בשלבים של ניירות ערך זרים האם לפי הערך הכולל של התיק או שיש לראות בכל הודעה של הקסטודיאן של התאגיד הבנקאי כי התקבלו ניירות הערך כביצוע פעולה?	שאלה יב3 :
4.9.18	עמדתנו היא כי אין לראות בצבר ניירות הערך, כסכום לבחינת חציית רף ה-1,000,000 ₪, שכן לא מדובר בפעולה אחת, אלא במספר פעולות. יובהר כי אם התיק מועבר בפעולה אחת, יש לראות את הצבר כסכום אחד לצורך בחינת השווי, גם אם מדובר בניירות ערך מסוגים שונים. כמובן, אין באמור לשלול דיווח לפי סעיף 9.	תשובה :
	האם משיכת כספים במטבעות שונים, למשל בשלושה מטבעות, בסכום מצטבר העולה על 50,000 ₪ חייבת בדיווח לפי סעיף 8(א)(1) לצו?	שאלה יב4 :
4.9.18	חובת הדיווח נגזרת מהשאלה האם מדובר בפעולה אחת, ולכן לשאלת מספר סוגי המטבעות אין נפקות לעניין הדיווח על משיכת מזומן. כך למשל משיכת כספים בשלושה מטבעות מחשבון שקלי במסגרת פעולה אחת של הלקוח, לפי רישומה בספרי התאגיד הבנקאי, ואז מדובר במשיכה אחת . המשיכה עשויה להיות מדווחת בשני אופנים: 1. סכום המשיכה הכולל לפי סעיף 8(א)(1) לצו (אם הוא מגיע לסף הדיווח) 2. המרה ממטבע המשיכה מהחשבון למטבע אותו מקבל הלקוח, במידה בה הגיעה ההמרה לסף הדיווח לפי סעיף 8(א)(3) לצו. אין כמובן באמור לשלול דיווח לפי סעיף 9.	תשובה :
	על מי חלה חובת הדיווח לפי סעיף 8(א)(7) לצו בעת העברת כספים לחשבון או מחשבון מוסד פיננסי הנמצא במדינה או בטריטוריה המנויה בתוספת הרביעית לצו?	שאלה יב5 :
4.9.18	בדומה לעקרון הקבוע בשאלה יב1 לעיל:	תשובה :

	1. כאשר המעביר הוא תאגיד בנקאי באמצעות תאגיד בנקאי אחר בישראל אל מדינה או אל טריטוריה המנויה בתוספת הרביעית חובת הדיווח לפי סעיף 8(א)(7) לצו חלה על התאגיד הבנקאי המעביר ; 2. כאשר ההעברה היא ממדינה או מטריטוריה המנויה בתוספת הרביעית אל תאגיד בנקאי באמצעות תאגיד בנקאי אחר בישראל, חובת הדיווח לפי סעיף 8(א)(7) חלה על התאגיד הבנקאי הנעבר.	
	האם הפטור מדיווח לפי סעיף 8 לצו שניתן בסעיף 10(2) לצו על תשלום בגין יבוא/יצוא טובין רלוונטי גם לייבוא/ייצוא שירותים?	שאלה יב6:
4.9.18	לא, המונח "טובין" לא כולל "שירותים" אלא רק נכסים מוחשיים.	תשובה:
	בהוצאה של המחאה בנקאית החייבת בדיווח לפי סעיף 8(א)(4) לצו, פרטי איזה חשבון יש לדווח?	שאלה יב7:
4.9.18	ככל שהמחאה נרכשה באמצעות חשבון בתאגיד הבנקאי יש לדווח את פרטי חשבון זה.	תשובה:
	יג. דיווח על פעולה בלתי רגילה	
	בוטלה.	שאלה יג1:
4.9.18	בוטלה.	תשובה:
	האם מתחייבת בחינה מיוחדת של עסקות אשראי כנגד פיקדון?	שאלה יג2:
17.2.13	סעיף 6 לתוספת השנייה לצו קובע כתבחין פעילות חסרת היגיון עסקי או כלכלי. לדידנו, עסקות בהן ניתן אשראי כנגד פיקדון הן בעלות סיכון גבוה בכל הקשור לנושא איסור הלבנת הון. כאשר המפקיד ומקבל האשראי הם אותה ישות או מדובר בישויות קשורות (כדוגמת חברות אחיות, בעל שליטה וחברה בשליטתו), על התאגיד הבנקאי להשתכנע כי יש היגיון כלכלי בסוג עסקה כזה, שאם לא כן, עליו לדווח עליה לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור.	תשובה:
	אילו פרטים דיווח על פעילות בלתי רגילה צריך לכלול?	שאלה יג3:
17.2.13	אנו מפרשים את הדרישה בסעיף 11(2)(ח) לצו כי בדיווח על פעילות בלתי רגילה יש להבהיר ולפרט את הסיבה לדיווח, לרבות תיאור הפעולה שבשלה דווח, על נסיבותיה, ובתוך כך הגורמים הקשורים לסיבת הדיווח, אם הם ידועים לגוף המדווח. כך למשל, אם דווחה פעולה בשל היותה בלתי אופיינית ללקוח או לחשבון, יש להבהיר את מהות הפעולה החריגה או אופן הפעילות החריגה, ולהבהיר מדוע מדובר בפעולה או בפעילות חריגה.	תשובה:

	האם לצורך קיום החובה שבסעיף 32 להוראה יכול בנק חוץ להישען על מערכות המחשב שנמצאות מחוץ לישראל?	שאלה יג4:
4.9.18	בנק חוץ רשאי להסתמך על מערכות המחשב של הבנק מחוץ לישראל לצורך איתור פעילות חריגה, הכול בכפוף לכללים החלים על טיפול במאגרי מידע ולביצוע ההתאמות להוראות הדין, הרגולציה והפעילות בישראל.	תשובה:
	האם בירור שנעשה על ידי תאגיד בנקאי מול משטרת ישראל, במסגרת בדיקה מול הרשימה, כנדרש בסעיף 13א לצו, מחייב דיווח על פעילות בלתי רגילה לרשות לאיסור הלבנת הון?	שאלה יג5:
05.04.20	כן , כל בירור לעניין התאמה מול הרשימה כאמור, מחייב דיווח לפי סעיף 9(ב1) לצו, ואין להמתין לקבלת תשובה מהמשטרה.	תשובה:

נספח

(סעיף 4(ג))

טופס הצהרה על נהנה בכרטיס חיוב

אני..... (שם מלא), בעל מספר זהות..... מצהיר בזאת כי בכרטיס חיוב מס'.....

 אין נהנה בזכויות הגלומות בכרטיס החיוב זולת בעלי כרטיס החיוב.

 הנהנים בכרטיס החיוב הם:

שם	מספר זהות*	תאריך לידה/התאגדות	מין
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

אני מתחייב להודיע לחברת כרטיסי האשראי בכתב בהקדם האפשרי על כל שינוי בפרטים שמסרתי לעיל. ידוע לי כי מסירת מידע כוזב, לרבות אי מסירת עדכון של פרט החייב בדיווח, במטרה שלא יהיה דיווח או כדי לגרום לדיווח בלתי נכון לפי סעיף 7 לחוק, מהווה עבירה פלילית.

_____ תאריך

_____ חתימה

* לרבות שם המדינה שבה הוצא מסמך הזיהוי